Ч. 231 (13.876).

Львів, неділя 9. грудня 1934.

Pocztowa oplata oplacono ryczaltem.

Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Редакція і Адміністрація Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·50 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Іспанії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр. Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол. Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 23-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

На Ялинку для українських военних вдів і сиріт!

Управа Т-ва „Український Фонд Военних Вдовиць і Сиріт" звернулася під кінець жовтня н. р. з покликом до громадянства вступати у члени Т-ва та жертвувати на підмогу для 220 найбідніших вдів і сиріт по поляглих членах Української Галицької Армії.

Досі на той поклик вплинуло 612.37 зол. Ця сума така незначна, що не можна нею обділити навіть дрібної частини з числа всіх военних вдів і сиріт хочби й незначними підмогами з нагоди Різдвяних Свят — по однорічній перерві в підмогах. Тому Управа Т-ва приневолена поновити своє прохання-поклик до цілого громадянства:

Вписуйтеся в члени Т-ва „Український Фонд Военних Вдовиць і Сиріт" у Львові!

Допоможіть своїми датками, щоб українські военні вдови й сироти, що в нужді коротають свої дні, бодай з нагоди Різдва Христового дістали підмогу; щоб бодай з нагоди Різдва Христа могли призабути своє горе!

Жертви **на ялинку для українських военних вдів і сиріт** та членські вкладки просимо пересилати розрахунковими переказами, які заступають складанки П. К. О., просто на адресу Товариства: Львів, вул. Потоцького ч. 48 та виразно зазначувати, що посилка призначена вдовам і сиротам по членах УГА.

За Управу Т-ва „Український Фонд Военних Вдовиць і Сиріт":

О. д-р Л. Глинка, в. р., голова.

О. Стецура, в. р., секретар.

Прізвища 66-ох розстріляних.

В Ленінграді розстріляли большевики 37 осіб за „підготовку й організування терористичних актів" проти большевицької влади. Розстріляли такі особи: Ларіна, Хлусова, двох братів Трянковських, Боголомова, Кітаїца, Петрока, Далова, Лабінського (Георгієва), двох братів Стояновових, Азусова, Кіранова, Петрова, Єгорова, Смурова, Селіванова, Клочкова, Слатінського-Куранов-Бероговоя, Гуріна (Суріна), Фадеєва, двох братів Ніколаєвських, Оллія, Владімірова, двох братів Грігієра, Антонова, Ноздрунова, Дубова, Мосягіна і Комарова.

У Москві розстріляли 29 осіб а саме: Васілєва, Румянцева, Поанякова, Боброва, Панеяха, Строгонова, Сидоренка, Сідорова, Манухова, Кальвеваса, Сідорова, Кнушевицького, Гапоненка, Регайвіва, Булигінову (жінку), Розенберга, Павюшкіна, Здобнов-Веткова, Севастіянова, Штолкіна, Саша, Пефельдова, Репенка, Пруткова, Сергеєва, Карнаухова і Козлова.

Суд нібито устіянив, що більшість розстріляних недавно перейшли західні кордони СССР.

Крім того большевики ведуть слідство проти пятьох осіб, яким теж грозить розстріл. Прізвища тих осіб такі: Чуканов, Чівов, Івановський, Карніцький і Хабленко.

Протест проти виселювання мадярів.

БУДАПЕШТ, 7. 12. ПАТ. Мадярська телеграфічна агенція подає дальші подробиці про масове виселювання мадярських громадян з Югославії. До прикордонних стацій приїздають нові транспорти, нераз по 100 осіб. І так: до стації Мадярболі прибуло понад 100 осіб з південної частини комітату Баранья. До Сегедину приїхало передучора понад 1000 осіб, між ними старці і нелітні діти. На прикордонних стаціях доходить до зворушливих сцен. Виселенці жалуються на строгу поведінку югославянської влади, якою вона примусила виселенців покинути Югославію. Дотепер Югославія виселила коло 3.000 мадярів. До прикордонних стацій Саботіца і Сомбор приїхало по 1500 виселенців. Між виселеними є 80 немовлят і багато старців. У багатьох випадках виселювали діти без батьків. 10-літнього хлопця і 8-літню сестру вивезли без батьків, які працюють на югославянськім кораблі. З Ульвідек і Сабат виселили по 1500 людей. З південної частини комітату Баранья виселили 8.000 мадярів. Мадярський уряд вислав протест до Ліґи Націй.

Договір між СССР і Францією.

БЕРЛІН, 7. 12. ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє з Женеви, що передвчора мін. Ляваль і ком. Літвінов заключили договір. Франція і СССР зобовязалися не вести ніяких переговорів з метою заключити договори з іншими державами без взаїмного порозуміння. Політичні кола переконані, що большевики підписуючи такий договір, намагаються не допустити до порозуміння між Францією і Німеччиною. Цей договір обовязуватиме обі держави, доки не скінчиться переговори в справі східного пакту.

Швайцарія поборює пропаґанду комунізму.

ЖЕНЕВА, КАП. Союзна рада Швайцарії заборонила міжнародній конґрес проти війни і фашизму, який був скликаний на грудень ц. р. Конґресом мав проводити французький письменник, комуніст Анрі Барбюс.

За обмеження морських зброєнь.

ВАШИНҐТОН, 7. 12. ПАТ. Державний секретар маринарки Свансон заявив, що Злучені Держави згодяться на 25 прц. редукцію морських зброєнь, коли В. Британія і Японія пристануть на цю пропозицію.

Сензаційна змова проти японських політиків.

ЛЬОНДОН, 7. 12. ПАТ. З Токіо повідомляють, що вчорашні арештування викрили сензаційну змову проти пятьох японських політиків. Один з арештованих признався, що з двома товаришами хотів убити кн. Сайонджі, гр. Маніно, голову партії „Сеюкаї", Сузукі та інших. Головний змовник має 17 років і був робітником фабрики муніції. Два його спільники мають по 17 років, один 19 років.

Велика залізнича катастрофа.

БЕРЛІН, 7. 12. ПАТ. Недалеко Вайгінґера коло Штуттґарту посплішний поїзд, який їхав з Парижа до Відня, наїхав на вантажний самохід, який знищив. Льокомотива і два вагони перевернулися. Два пасажири, машиніст і шофер убиті. Покищо нема вісток про дальші жертви катастрофи.

„Чим більше меншин — тим краще!"

ЛЬОРД Р. СЕСІЛЬ В ОБОРОНІ ПРАВ 30-ТИ МІЛІОНІВ ЕВРОПЕЙСЬКИХ „МЕНШИН".

Всю пресу обігла сензаційна вістка, що Велика Британія добровільно прийме на себе меншиневі зобовязання. Колиб це показалося правдою, був би це факт величезного значіння, головно тому, що тоді Велика Британія мала би за собою у меншинних справах на міжнародньому терені той поважний моральний авторитет, якого вии відмовляють ій держави, що борються проти міжнародньої охорони меншин. Нижче наводимо преґарну статтю льорда Роберта Сесіля, одного з найчільніших англійських політиків-дипльоматів, яка появилася два дні тому у „Ньюс Вінер Журналю" (з 4. ц. м.): та стаття характеристична для підходу англійського світа до меншинової проблеми і для того способу думання, який радо вітає саме ті явища міжнароднього життя, яких панічно лякаються народи й держави з молодшою традицією і молодшим досвідом.

Багато зпоміж нас інстинктовно відчуває, що є щось неприродного у теперішній тенденції вважати меншини прикрим тягарем чи навіть нещастям. Ця тенденція найшла свій вислів у численних промовах, виголошених який місяць тому підчас досить бурхливої меншинової дебати у Женеві. В Англії люди схиляються до погляду, що „чим більше меншин, тим краще". Свобода, на нашу думку, це еліксір життя вдоволеної держави. „Єдність у ріжнородності" — ось для англійців правдива дефініція миру внутрі політичного життя, так само, як цього вимагає краса у ділянці мистецтва.

Тому ми англійці згори схильні застосувати до всього світа, а не тільки до яких 16 держав, внесок охоронювати тих, які ріжняться від більшости співгромадян расою, релігією чи мовою. Це була подекуди мета внеску, що його недавно зголосив був польський уряд та який найшов у 5-ій комісії Ліґи Націй надзвичайну зручну оборону міністром Рачинським. Чому той внесок скінчився невдачею? Склалося на це, на мою думку, чимало причин. Передовсім супроводила його злощасна погроза полк. Бека, який як міністр закордонних справ Польщі заявив, що коли не буде скликана конференція для ґенералізації меншинових зобовязань, Польща буде ставитись до власного меншинового трактату як до мертвої букви. Ворожа реакція більшости держав стала неминучою, так само, як відмова сер Джона Саймона і його товаришів із Франції та Італії, згодитися на односторонне виповідження договору, який підписали Англія, Франція й Італія. Крім того польський меншиневий договір мав своє окреме значіння: прийняття його Польщею на підставі 93 ст. мирового трактату було передумовою її незалежности і суверенности. А ця невідлучна частина договору служила, як заявив голова Найвищої Ради

Антанти Клемансо, за зразок для інших меншиневих договорів. Перших 12 статтей найшлось із маленькими змінами і залежними від льокальних обставин подробицями у договорах, заключених між державами Антанти та Румунією, Югославією і Чехословаччиною.

Ці договори є взагалі й цілком застосуванням остаточно прийнятої на берлінському конгресі у 1878 році засади, що коли поширюються границі якоїсь держави або основується нова держава, мешканці тої території, яка підпадає під чужу суверенність, мусять найти охорону перед кожним самовільним наступом на їх природні права й традиційні обичаї. Польський договір з 29. червня 1919 це признане застосування тієї засади до нової організації Ліги Націй. Ріжні нові члени, як Альбанія чи королівство Іраку, мусіли прийняти ці зобовязання. Горішньо-шлеське порозуміння поміж Польщею і Німеччиною розроблює їх в усіх подробицях щодо релігійних і шкільних організацій. Так само Австрія, Угорщина, Болгарія, Туреччина і Греція перейняли зобовязання охороняювати громадянські, релігійні, мовні і виховні права їх меншин. Отже річ іде про цілу будівлю міжнародного права, яке поверх 30 міліонів мужчин і жінок вважають „Великою Картою“ їх вольностей, яку наражує на небезпеку проявлена деким політика.

А проте польська, дарма що досить незручно представлена, аргументація, — виложена вже делікатніше Малою Антантою, — має деяку слушність: що система, яка дозволяє її меншинам відкликуватися до Ліги Націй, зате звільнює інші держави від того роду обмежения їх суверенности, — не є справедлива. Цей престіжевий заміт тим яскравіший, що бодай чотири постійні члени Ради Ліги, а саме Англія, Франція, Італія і Совіти мають сильні національні меншини, над якими вони запанували на підставі мирових договорів.

Спершу треба зберігти істнуючі договори. Дозволити на виповідження частини договору, це значилоб зруйнувати вартість взагалі всіх договорів, включно з територіяльними та меншиневими клявзулями. Подруге, якщо справді хочеться запевнити меншинам пристойне відношення до них, то треба відповідні засоби для їх охорони прийняти добровільно і без примусу. А що ніякий аргумент не має такої переконливої сили, як добрий примір, то я пропоную, щоби Обєднане Королівство Великої Британії і Північної Ірляндії з власного почину прийняло для всіх своїх меншин, підлеглих його законодавству, також для кольоній і осель, ті самі зобовязання, які передбачує польський договір. Мені здається, що для ніякого британського підданого це не принесе великої зміни. Факт, що у Валії вчать по валійськи і що в Англії поруч з прилюдними школами істнують школи сект, є доказом, як далеко — на підставі зроблених досвідів — зайшла в Англії пошана супроти прав мовних меншин і бажань ріжних релігійних громад.

По-третє, в усіх меншиневих договорах і заявах повинна наступити рішуча зміна, а саме треба усунути постанову, що „меншини стоять під ґарантією Ліги Націй“. Рада Ліги, навіть колиб її теперішню незадовільну систему полагоджування меншиневих петицій покращати, не має змоги ґарантувати індивідуальним мешканцям того чи другого краю, що їх права і змагання ніколи не будуть нарушені. Вона ніколи не могла цього робити і колиб навіть встановила цілу армію інспекторів та стягала свідків, то також у будучому не моглаб цього переводити. Але право апелювати до Ліги Націй повинно бути збережене, як свого роду вентиль безпеки.

Тому, на мою думку, є річю важною, щоби відкликів і петицій не розглядав зложений здебільша з неприготованих і невідповідних членів та покликаний до даного випадку комітет трьох, лише постійна комісія, подібна до постійної мандатової комісії. Вона повинна складатися з визначних мужів і жінок, які повинні бути покликані на це становище через їх незалежну позицію та заслуги для загалу; члени тої комісії повинні бути іменовані на довший час. Свідомість, що петиції меншин і завваги урядів будуть юридично і справді безсторонно розглянені, булаб корисна для обох сторін, тому, що обі сторони могли би рахувати на вірододостойне і потрібне вирішення. Ця давно вже потрібна реформа, стрінулась, наскільки мені відомо, з гострим спротивом держав, звязаних меншиневими договорами. Однак колиб згаданий престіжевий заміт, через який вони жаліються, відпав тому, що інші держави, зокрема бодай одна великодержава, прийнялиб на себе добровільно зобовязання супроти меншин, — тоді напевне і ту перешкоду можна би усунути.

Привіт Митрополита Андрія ґрафа Шептицького Союзові Українських Адвокатів.

На Святочну Академію з приводу ювилею Союзу Українських Адвокатів переслав митрополит Андрій граф Шептицький ось такий привіт з Підлютого:

„До Союзу Українських Адвокатів на руки голови п. президента д-ра Костя Левицького у Львові. В світлу річницю Союзу приходжу і я зложити Вам, Панове, мої найщиріші гратуляції за минуле і побажання на будуче. Історія української палестри є тісно звязана з історією цілого нашого народу тому, що українські адвокати від самого початку нашого політичного життя грали провідну ролю в політиці. Великі їх заслуги в тій ділянці, але не найбільші, бо безумовно більше заслуг і невтомимої праці та жертв зложили українські адвокати в розвиток і спільного економічного життя цілого народу і тяжкої боротьби за економічну долю поодиноких громадян. Український адвокат був не лише правним дорадником у повному того слова значінні, але й приятелем усіх нас. Найважнішу ролю відограла українська палестра на тернистому шляху політичних процесів. В усіх інших напрямах винне Вам українське громадянство високу пошану і щиру вдячність, а за оборону в політичних процесах винне Вам ціле громадянство вдячність, якої не можна висловити без зворушаючих і повних сліз висказів болючого і зраненого патріотизму. *Андрей*“.

За цей вельми цінний привіт вирішив Виділ Союзу Українських Адвокатів подякувати Експ. Митрополитові та в дні 4. ц. м. явилися відпоручники СУА: д-р Кость Левицький, д-р Михайло Волошин і д-р Евген Щуровський, щоби особисто зложити подяку Експ. Митрополитові за

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 9. ГРУДНЯ 1934.

Д-Р ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 42

СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

Так жили майже скрізь по монастирях, тому не диво, що орден оо. Василіян потребував реформи. Отже почали про неї думати і доручили її езуїтам і в тій ціли віддали їм перший монастир у Добромилі. Роля, яку езуїти відіграли в історії України-Руси і Польщі, була причиною, що доручення їм реформи одинокого в нас чернечого ордену викликало у нас велике обурення і протести. Суспільність небезпідставно лякалася, що Василіяни стануть через це новим оруддям латинізації і польонізації. Тому проти тої реформи почали скрізь підноситися голоси.

Ми, університетська молодь, рішили в цій справі внести меморіял до папи. Був він уложений в тім дусі, що, мовляв, ми є вірні католики і хочемо ними залишитись, одначе, якщо під покровом католицизму будуть робити з нами експерименти, що загрожують нашій нації і церкві, то нас ніщо так дуже з католицизмом не вяже.

Чутки про цей меморіял донеслися до ректорату. Був тоді ректором д-р Пентак, проф. права. Він покликав мене до себе і виходячи із заложення, що той меморіял вносить академічне товариство „Дружний Лихвар“, загрозив, що на цей випадок товариство це може бути розвязане, бо це лежить поза його компетенцією. На це я заявив, що „Дружний Лихвар“ як такий меморіялу не підписує, а підписують його лиш поодинокі студенти, без огляду на те, до якого товариства належать. Тоді ректор звернувся до мене, як до впливового між товаришами, щоб я впливав на те, щоб не висилати того меморіялу. Тоді я заявив: „Магніфіценціє! Перед кількома роками, викладаючи нам вступ до історії римського права, сказали нам магніфіценція між іншим, що право — це велика сила, яка обіймає і нормує всі ділянки життя і не мішається тільки в сферу совісти та внутрішнього переконання. Отже коли та сфера така нетикальна, що перед нею зупиняється така могутня влада, якою є право, то як я, як університетський студент, мав би посміти вдиратися в цю сферу моїх товаришів“.

— A pan sam, czy podpiszesz? — запитав ректор.

— Я вже підписав, магніфіценціє.

— W takim razie widzę, żem się do złej firmy udał! — закінчив ректор і зі злістю вийшов з кімнати.

На засіданні сенату поручили місію впливати на нас проф. Олександрові Огоновському. Він на найближчій годині цивільного права, вивязуючися з тої місії, виголосив до нас промову більш-менш такого змісту: „Казали мені відмовляти вас, щоб ви не підписували адреси до папи у василіянській справі. Я там до того не мішаюсь і не буду вас ані намовляти, ані відмовляти, скажу тільки вам те, що як підпишете, то вам за це не може нічого статися, а якби вам що хотіли зробити, то я тоді піднесу, що нехай наперед покарають тих польських студентів, котрі минулого року їздили до Пешту на свято Бема демонструвати разом з мадярами проти Австрії.

Очевидно, що ми всі підписали адресу та що цей крок, як і всі інші в цій справі, лишився без успіху. Реформу перевели і не сталося ніяке нещастя. З реформи вийшли на кожний спосіб далеко кращі черці, як були досі. В монастирях припинилось давне неробство і „чревоугодництво“, зате почалася робота на полі духовнім і національнім. Між реформованими найшлося багато свідомих і навіть завзятих українців. Вони помагали багато в боротьбі проти москвофільства і взагалі стояли твердо при нації та ширили національне почуття особливо між селянством та робітничою клясою і слугами по містах. З реформованих Василіян вийшов митрополит Шептицький і багато інших визначних людей, як Філяс, Ортинський, Давида, Калиш, Коциловський та Веселий, з котрими під деякими оглядами можна не годитись, але яким треба признати, що їх діяльність на полі церковнім і народнім має в собі немало додатнього, що це люди освічені, а не такі обскуранти, як Василіяни давнього крою. На кожний спосіб замах на василіянські монастирі в тім напрямі, щоб їх зробити розсадниками польонізації і латинізації, не вдався. Зате є такими розсадниками деякі незреформовані монастирі, як напр. у Гошові, котрого ігумен Тибінка є явним, свідомим поляком, що голосує при виборах на польських кандидатів, а навіть у церкві на Ясній Горі, що стягає богомольців з цілого Підгіря, поміщував інформації щодо богослужень на сором тільки в польській мові.

(Далі буде.)

той незвичайний привіт для нашої одинокої станової організації української палестри. Іменем Виділу СУА промовив д-р Кость Левицький та підніс значіння цього незвичайного привіту з души Нашого Митрополита до души українського адвоката як громадянина, що є не тільки правним дорадником, але й приятелем українського громадянства і свого народу, як також зазначив велике значіння тих цінних вискавів супроти українського громадянства і всіх членів української палестри, що мають вказані чесноти плекати у своїх почуваннях і ділах. Сердечну подяку закінчив д-р Кость Левицький побажанням Нашому Владиці доброго здоровля для проводу до великої мети Його життя.

Митрополит приняв з вдоволенням відпоручників СУА та розпитував про матеріяльні відносини наших адвокатів, як також заінтересувався справою приступлення всіх наших адвокатів без ріжниці партій до Союзу Українських Адвокатів у Львові.

Підготовляли переворот в Америці.

НЮ ЙОРК (вл. кор.) Перед конгресовою комісією в Ню Йорку, що розслідже неамериканську діяльність у Зл. Державах, зізнавав вислужений генерал Смедлі Д. Батлер.

Він сказав, що американські капіталісти apoпонували йому диктаторську владу у Вашингтоні. Він мав би був вмашерувати до Вашингтону на чолі пів міліона ветеранів і силою захопити владу. На це хотіли призначити 3,000.000 долярів.

Батлер тоді з обуренням відкинув плян фашистського „маршу на Вашингтон".

Він сказав, що перші переговори вів з ним біржевик Джералд МекҐваер, який працює у фірмі Грейсон Мерфі при 52 Бродвей у Ню Йорку.

Цей зустрів Батлера в Нюарку, Н. Дж., коли він там був на з'їзді Американського Легіону. МекҐваер предкладав йому поїхати до Шикаго і там виголосити промову в пробороні золотої поруки доляра. З валізки добув пачку тисячдолярівок і сказав, що це для нього на дорогу до Шикаго. Давав йому 18.000. Батлер сказав, що це забагато на дорогу до Шикаго.

МекҐваер відповів:

— Не будьте дурні! Будьте бизнесменом, коли уряд за вас не дбає. Беріть приклад з ґенерала Ґарборда (голови Радіо Корпорейшен) та адмірала Симса.

На те генерал Батлер відповів йому, як оповідав перед комісією:

— Забирайтесь геть із вашими грішми, бо викину вас за двері!

Але опісля додав ще: Нехай прийдуть ті, що дають гроші.

МекҐваер відповів, що голова його фірми, Мерфі, тоді був в Европі і що прийде його партнер Роберт Кларк.

Той опісля приїхав до дому Батлера в Нютон Сквер біля Філядельфії. Він повторив проєкт МекҐваера і додав, що промову про справу золотої підстави доляра написав демократ Джав В. Дейвис.

Опісля МекҐваер і його партнер Дойлі зустрічалися ще пять разів з Батлером. МекҐваер показав йому пачку грошей із 64.000 дол. і предложив плян фашистівського перевороту.

Вони заявили, що є призначені три міліони долярів, щоби він зорґанізував головно з Американського Легіону пів міліонову армію, яка малаб за рік зібратись у Вашингтоні і там за кілька днів захопити цілий урядовий апарат. МекҐваерр сподівався, що весь переворот станеться без проливу крови.

МекҐваер сказав, що Рузвельт міг би остатись президентом, колиб став фашистом. Дальший переворот мав відбутись „конституційно". Заступника президента, Ґарнера, і державного секретаря Голла, мали примусити, щоб уступили, а тоді президент Рузвельт мав на їх місце призначити фашистів. Якби Рузвельт далі не слухав фашистів так і його примусилиб були уступити, а його місце заняв би уже фашистівський секретар.

Були ще два інші кандидати на становище диктатора Зл. Держав, а саме начальник генерального штабу ген. МекАртур і летун МекНайдер, бувший командант Американського Легіону.

МекҐваер перед комісією сказав, що говорив з ген. Батлером про Американський Легіон, але не пропонував йому грошей.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ

— У Берліні почались наради правників і професорів міжнародного права при участи делегатів 20 держав.

— У Латвії в м. Тарту відбувається процес проти колишнього міністра війни Керемова і шефа штабу ген. Терканів за продаж двох воєнних кораблів республиці Перу.

— До басейну Сари виїхав англійський генерал Темперлі з метою обговорити висилку англійських військ. Крім В. Британії вишлють туди військові відділи теж Італія, Голяндія і Швеція.

— У Льондоні підписали договір між Англією і Польщею про поділ ринків збуту для вугілля.

— Держави Малої Антанти рішуче спротивились, щоби Італія ввійшла до комісії, яка розглядатиме меморіял Югославії.

— о —

Пожежа в кіні.

ПАРИЖ, 7. 12. ПАТ. Недалеко Перпініян в кіні повстала пожежа. Повстав великий переполох, 56 осіб, головно молодь, є ранених і попарених, 36 особи відвезли до шпиталю

З українського життя на чужині.

Свята в 150-ліття української гр.-кат. парохії у Відні.

Церква св. Варвари у Відні, втиснена між камениці при вузенькій вул. Постгассе, скромна своїм зовнішнім виглядом, а таку важну ролю відіграла й надалі буде грати для українців гр.-кат. обряду. Нема багато українців у Відні, але всеж таки буде їх ок. 2.000 душ. Не думаю тут про студентів — вони явище переходове, кінчать студії і відїзджають. Маю на думці тих українців, які вже постійно живуть у Відні та мають діти. Німецька школа, брак нагоди говорити по українськи спричинили, що це перше покоління, на жаль, слабо або й зовсім не говорить своєю рідною мовою. Отже окремішність обряду, змога слухати церковні науки в українській мові не дозволяє на цілковиту асиміляцію з німецьким елементом, хоч та асиміляція таки йде.

На щастя, справа не представляється так трагічно. Є ідейні та повні запалу одиниці, які працюють над молодим українським поколінням. Що неділі в Українськім Клюбі заходом церковного брацтва при церкві св. Варвари є курси навчання рідної мови, співу та українських танків. Української мови вчить проф. Чумак та підготовляє сценічні картини; співу — диригент Гнатишин, а танків — п-а Залізняк та п. Гарас.

Цього року парохія при церкві св. Варвари святкувала ювилей свого 150-ліття. Свято викликало велике зацікавлення серед віденської публики. Від 17. до 26. листопада тревали урочисті богослуження, а в неділю 25. листопада відбулося посвячення нової вітрини з ризами св. Йосафата, якого довершив кардинал д-р Ініцер при співучасти великих мас народу. Я бачила величезне зацікавлення особливо серед німецької публики.

Того самого дня вечором в Українськім Клюбі відбулося святочне зібрання української гр.-кат. парохіяльної громади та її гостей. В основнім та цікавім рефераті о. парох д-р Горникевич представив історію церкви св. Варвари і згадав про давніх її парохів та їх працю. Дальшу програму виповнили продукції мішаного хору під управою п. Гнатишина, декламація та сценічна картина „Св. Йосафат на Україні", відіграна наймолодшими віденськими українцями. Крім того відчитано привіти. Ми почули привіт від Митрополита Шептицького, дуже щирий лист від Преосв. д-ра Бучка, від ректора Богословської Академії д-ра Сліпого, від українських віденських товариств: Родина, Союз Українок, Українська Бесіда та інші. По скінченні офіціяльної програми промовляли та бажали дальшого розвитку церкві й парохії приявні на святі: Преосв. д-р Діонізій Нярадій, о. д-р Франц Стрнада (місіонар з Моравії), ігумен оо. Василіян з Ужгороду о. Мирон Каминець. Іменем віденського академічного Т-ва „Січ" зложив побажання голова Т-ва Ос. Гридовий, підкреслюючи значіння церкви під національним оглядом.

І. Пониймова.

Нові церкви українських евангеликів.

Станиславівський „Стяг" з 5. ц. м. повідомляє, що будова Українського Евангелицького Дому у Станиславові при вул. Галицькій, придбаного в 1932 р. шляхом купна від чит. „Просвіти", поступила так далеко, що в ньому розмістились уже еванг. видавництва і замешкали родини двох душпастирів.

В Озерянах, пов. Товмач, будову еванг. церкви підведено під дах і покрито бляхою. Посвячення тої церкви відбудеться на весну.

Зразок демагогії у часописній полеміці.

ЩЕ ПРО ВИБОРИ ДО ГРОМАДСЬКИХ РАД.

У ч. 317. „Діла" появилася стаття п. з. „Батьківщина" і вибори до сільських громадських рад". У тій статті поставлено ред. Д. Паліїву важкий закид, що він пише свої міркування про вибори до сільських громадських рад демагогічно, кидає громи на УНДО, а сам ні перед виборами ані в часі виборів ані навіть по виборах не сказав, як треба було вести вибори під політичним оглядом. Дальше підчеркнено, що найбільше соромним був вислід виборів у гірських повітах Гуцульщини і в Сокальщині.

На статтю „Діла" відповів ред. Д. Паліїв у ч. 5. „Батьківщини" статтею п. з. „Вибори і „Діло". Ця стаття може бути зразком демагогії у часописній полеміці. Бо прошу подумати собі, що ред. Д. Паліїв у цій статті ніже словечком не вияснює, яка була його політична лінія у справі виборів до сільських громадських рад, лише доказує, що в Коломийщині і Сокальщині випали вибори кепсько завдяки компромісам, які заключували Повітові Народні Комітети УНДО. Ні, п. ред. Паліїв, найгірше випали громадські вибори не в Коломиї, яка не є гірським, а підгірським повітом, а в Косові, де ред. Паліїв як б. посол УНДО розбив організацію УНДО, усуваючи свого часу з неї старих, досвідчених членів, а не творячи на то місце нічого. В Коломийщині, як це доказує заява Повітового Народнього Комітету, випали вибори ще найкраще з цілого станиславівського воєвідства. Ред. Д. Паліїв звичайно веде полеміку так демагогічно, що ніколи не відповідає на поставлені йому закиди, лише перескакує на інші справи. Щож робити, кожний полемізує, як уміє.

У відповідь на останню статтю п. Паліїва в „Батьківщині" дістаємо з Коломиї таку заяву:

„Заява на нотатку „Веку Нового" з дня 20. листопада 1934 р. і на статтю „Батьківщини" з дня 29. листопада 1934. під заголовком: „Вибори і „Діло".

На запрошення місцевого Староства, зверненого до голови Повітового Комітету, виделегував Повітовий Виборчий Комітет своїх двох членів на конференцію в справі розписаних у Коломийщині на день 20. жовтня ц. р. громадських виборів.

Ця конференція, що відбулася в Старостві в дні 15. жовтня ц. р. мала згідно з інтенцією Повітового Комітету на меті запевнити легальність заряджених виборів та уможливити поставлення на лісти радних таких людей, які тішаться авторитетом і пошаною в селі та відповідають його бажанням, при чім Повітовий Комітет брав під увагу велике значіння цих виборів для нашого села. Ніяких інших питань політичного характеру, а зокрема питання польсько-українських взаємин на терені повіту, делегати на меті не мали і їх не обговорювали, не маючи зрештою на це ніякого мандату.

Представники Комітету отримали на цій конференції запевнення легального переведення виборів, причім устійнено процентове відношення радних у селах з мішаним населенням.

Згідно з отриманим запевненням вибори в Коломийщині переведено дійсно без разячих виборчих надужить, а вислід тих виборів слідуючий:

На 1896 громадських радних, вибраних з 91 громад вийшло: українців 1437, поляків 399, жидів 45 і німців 15. Згідно з газ. звідомленнями із станиславівського воєвідства вислід цих виборів у нашому повіті виглядає найкорисніше. Більшість громад, а саме около 80 зголосили у чисто українських громадах одну українську компромісову, національну лісту, без огляду на партійну приналежність кандидатів з виключенням комуністів. У селах з мішаним населенням заключували місцеві виборчі комітети виборчі компроміси, признаючи полякам, німцям і жидам, припадаючу їм після їх числа в громаді відсоткову скількість мандатів, при чому зголошувано окремі українські лісти, а поляки і жиди зголошували знов окремі, польські лісти.

Ділося це згідно з інструкцією Центр. Комітету Партії і згідно зі змістом обіжника в справі виборів, який розіслав Повітовий Комітет до всіх сіл повіту під датою 15. Х. ц. р.

Це для пояснення і спростування нотатки поміщеної у „Веку Новім" з дня 20. листопада ц. р. його коломийським кореспондентом і для пояснення статті, поміщеної в „Батьківщині" з дня 29. XI. ц. р. під заголовком „Вибори і „Діло" п. Паліїва.

Коломия, дня 25. листопада 1934.

ЗА ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ КОМІТЕТ:

Юра Слободян вр. заст. голови.

Юра Микитюк вр. секретар.

Скоропадщина в світлі дійсности.

ІСТОРИЧНІ ФАКТИ Й ДОКУМЕНТИ.

(Докінчення.)

Його прихильники часто люблять у його і власній обороні прикриватися цитатами з Липинського, але при тім забувають, або не хочуть бачити, що Липинський — навіть тоді, коли не давав історичного образу минувшини, а творив леґенду гетьманщини, щоби цією леґендою виховати самого Скоропадського і зробити його гідним його ролі — відносився позитивно лиш до цього періоду гетьманщини, коли „ми хлібороби під головуванням Лизогуба у влади були" (Листи стор. 31.). Отже Липинський навіть тоді відділював виразно першу добу гетьманщини від останнього її періоду, коли під фірмою гетьмана правили Україною Гербель і ґен. Келлер. Липинський у ролі обєктивного історика писав: „В кім загориться любов до ідеї возстановлення дійсного 1918. року? Цього року — *де в хаосі, глупоті, безхарактерности і безпорадности, були змарновані найкращі можливости!*" (Збірник Хліборобської України І. 5. ст.).

Скоропадський сам скваліфікував виразно в резиґнаційній заяві свою ролю як гетьмана, кажучи „Бог не дав мені сил" справитись зі завданням вивести Україну з тяжкого положення. Що переложене на більше зрозумілу мову означало: він сам признає, що на гетьмана України не надавався. Тому він, „керуючись виключно добром України", відмовився від влади. Вся його діяльність на еміґрації показує наглядно, що він більше цих сил „від Бога" не дістав, але мимо цього не позбув охоти стати ще вдруге гетьманом. Видно, що більше вже не кермується „виключно добром України".

З еміґраційних подвигів пана Скоропадського треба згадати кілька важніших, які при оцінці його, як „найповажнішого політичного чинника", не можуть бути без значіння. Найбільше „державнотворчого розмаху" виявив він у знаних „переговорах" з Бетленом про відступлення мадярам Підкарпатської Руси за означену скількість тисяч пенґів. У його деннику про ці переговори є таке місце: „Онъ спросилъ меня, сколько мнѣ нужно денегъ. — Чѣмъ больше, тѣмъ лучше, не менѣе пятидесяти тысячъ пенго в мѣсяцъ". Старий аристократ Бетлен відповів напевно іронічно: „Теперъ я понимаю", а Скоропадський нотує це як успіх (Збірник Н. У. І. 25.). Чи так поступає бувший суверен. Крім цього намагався Скоропарський одержати на цей договір ще й у Берліні гроші за посередництвом політичного маклера А., якого Гітлер назвав цього року „наскрізь скоррумпованим гохштаплером". (Збірник ІІ. 79.).

Або знов голосна справа звязків Скоропадського з масонами. Що це масонство, хіба не треба пригадувати. Це таємна інтернаціональна мафія, яка стоїть на перешкоді всякому здоровому громадському правопорядкові. Пригадайте лише ролю масонів у Ставіскіяді. Скоропадський сам признавав, що в „льожі бував"; у 1928. році виявилося, що від масонів позичив він в 1918. р. сто тисяч карбованців, що крім цієї грошевої залежности від масонів істнувала ще й інша. Антимасонська орґанізація в Парижі потвердила його приналежність до масонів. У книжці Свиткова („Масонство в русской емиграціи" Париж 1932.) міститься назвище був. гетьмана Скоропадського в списку дійсних масонів. Цих усіх фактів ні Скоропадський, ні йому віддані не опрокинули, їх не спростували, ані не доказали їх неправдивости. Їх непристойна лайка і некультурні вигуки в сторону тих, що ці річи подають до публичного відома, лише доказує, що заміти правливі. Ані Свиткова, ані Н. Кочубея, що писав докладно про масонство Скоропадського в ІІ. томі Збірника Хлібор. України, ані редактора цього Збірника не потягнув ніхто до судової відповідальности; отже це зайвий доказ, що всі ці відомости правливі. Але мимо таких наявних доказів масонства Скоропадського він не завагався написати до Митрополита Шептицького лист із заявою що з масонами не має нічого спільного. Його служителям ціла ця справа дуже неприємна; притиснені доказами, вони признають у приватних розмовах, що їх гетьман належав до масонів, але тепер уже ні.

Коли Скоропадський почав висвободжуватися зпід контролі В. Липинського, користаючи з того, що цей прикований недугою до ліжка, і нищити створену Липинським гетьманську орґанізацію, яка обмежувала його свободу в робленні еміґрантської політики і почав ломити основні закони цієї орґанізації, зломивши заприсяження і дане ним добровільно Липинському слово, коли тим всім він перемінив орґанізацію, що мала завданням реалізувати ідею гетьманської клясократичної України, в своє персональне підприємство — Липинський був приневолений виступити проти нього в обороні ідейности гетьманського руху. Єдиним „арґументом", який видвигав Скоропадський і його піддані проти Липинського, була нахабна клевета на нього, а саме, що Липинський, мовляв, збожеволів. Це теж один з доказів, на яких етичних основах опирається орґанізація служителів Скоропадського.

Або пригадаймо, що перед двома роками появилася в третьорядній провінціональній газеті „Бромберґер Цайтунґ" стаття за підписом Ско-

ропадського, де в мало претенсіональній формі говорив він про Україну „моя провінція“. Пресові органи Скоропадського заявили з обуренням, що редакція цієї газети буде потягнена до судової відповідальности за надуживання імени. Часу на переведення розправи було досить, але й досі не знаємо, що з цим сталося. Як може бувший суверен з претенсіями на майбутнього писати статейки до третьорядних газеток — це вже таємниця „пана Гетьмана“. Де тут „маєстат Монарха“, про який так завзято нераз декламують його служителі.

Липинський висловився одного разу про Скоропадського, що йому (Скоропадському) не дають спати „реально-політичні“ успіхи уенерівців. А його берлінські алгеренти нераз нарікали, що у Варшаві не дивляться на них надто ласкавим оком. Тому вони час від часу робили легкі натяки, якими могли би собі цю ласкавість здобути. Писали нпр. коротко після розриву з Липинським в „Бюлетині Гетьманської Управи“, що тодішня Польща була за слаба до інтервенції проти большевиків (проти інтервенції взагалі тоді не було там ані слова); за цей час Польща видно скріпла, бо вже тепер пише один з підданих Скоропадського в „Бюлетині Поль.-Українськім“:

„Jesteśmy zdania, że silna Polska musi być naszym sojusznikiem i sprzymierzeńcem, który we własnym interesie dbałby o naszą wolność“ (Nr. 74).

Докладніше про погляди „гетьманського центра“ на його відношення до Польщі говорять такі слова п. Шемета: „Думаю, нам прийдеться звернути увагу на кола Пілсудського в Польщі і робити заходи, аби знайти з ними якийсь хочби *нещирий з їхнього боку компроміс*“ (підчеркнення моє —М. Д. Д. Збірник II. 68.). Ці заходи вже робить від кількох літ галицький орган Скоропадського „Хліборобський Шлях“. Але тим, які ширять такі політичні погляди, прикриваючись безправно авторитетом Липинського, мусимо пригадати його слова, що в усіх націй, переможених у змаганнях за власну державність, але здатних до державного життя, консервативні все є елементом ідейно непримиримим: вони переховують у собі до слушнього часу непорушним і чистим свій власний національний ідеал.

Тепер, коли йде повним ходом послідовна ліквідація українства, служителі Скоропадського не находять ніякого ліпшого заняття, тільки вибілюють його минувшину при допомозі абсурдних клевет і перекручувань та фальшуванням історії на це, аби ваннзейський „гетьман“ міг легше й успішніше робити свою еміґрантську політику в стилю будапештенської афери, яка, як сказав пок. Липинський, „весь центр ваги з ідеї переносить на гроші“ (Збірник І. 10.). Така „політика“ мусить стрінутися з рішучим протестом усіх тих, для яких ідея повноправности українського народу не стала пустою фразою, і яким на ділі а не лише на словах, залежить на тім, щоби наш нарід став ще колись у будуччині народом державним. Не став він таким під прапорами Скоропадського в 1918. р., не став би під ними і в майбутньому. Скоропадський після того, як проти нього виступив Липинський, *перестав бути серіозним чинником у всякій поважній українській політиці з метою на майбутнє.* І тут не поможе ніяке накручування і фальшування історії, хоч як рьяно і безоглядно беруться до нього його служителі.

М. Демкович-Добрянський.

Югославія заперечує.

БІЛГОРОД, 7. 12. ПАТ. Офіціяльна телеграфічна агенція Югославії повідомляє:

Деякі закордонні щоденники повідомляють, що на мадярськім кордоні сконцентровано югославянське військо і деякі відділи перейшли мадярський кордон. Комунікат запевняє, що прикордонні залоги не збільшено ні одним вояком. Навпаки їх зменшено майже на половину, бо вояки дістали відпустки на Різдвяні Свята. Неправдиві теж вістки мадярської преси про масове виселювання мадярських громадян. Від 9. листопада ц. р. до нинішнього дня внаслідок безробіття в Югославії уряд не дав дозволу на дальший побут 2.717 мадярським громадянам на загальне число 27.000 мадярських громадян у Югославії.

Нема надії врятувати летуна.

ГОНОЛЮЛЮ, 7. 12. ПАТ. На думку американських метеорольоґів, нема вже ніякої надії врятувати летуна Ульму з його двома товаришами. Проте їх шукають енерґійно далі.

—o—

Рішення ради японського цісаря.

ТОКІЮ, 7. 12. ПАТ. Приватна рада цісаря покликала комітет з 9-ох осіб, який має зредагувати ноту з виповідженням вашингтонського трактату.

Із судової салі.

За поминки на гробах українських стрільців.

В останніх часах завелося обвинувачування за висипування могил і відправу панахид над гробами українських стрільців. Такі процеси відбуваються в карно-адміністраційному поступованні та переходять до карного процесу, і бувають випадки, що відносні події з приводу святкування памяти покійних кінчаються карними засудами і всякими дальшими наслідками.

Тому треба стерегтися і як слід боронитися, щоб не попасти у прикрі наслідки донесень і посуджувань. Наведу тут один такий випадок, що перед кількома днями був предметом розправи перед окружним судом у Львові.

Парох матірної церкви Іхав в понеділок Зелених Свят 1934 р. до прилученої філіяльної церкви, щоби там відправити святочні Богослуження. По дорозі стрінув його поліцай, задержав і став випитувати, яке там має бути Богослуження та звернув увагу пароха, щоби не відправляв панахиди, бо з цього вийде демонстрація. На це о. парох, зберігаючи повагу і спокій, відповів поліцаєві, що як по відправі Богослуження зажадають парохіяни, щоби відправити панахиду над могилами, то він відправить і не може цього відмовити, бо міг би саме відмовою довести до забурення і демонстрації. По такій відповіді відійшов поліцай і не показався на Богослуженні в церкві ані на церковному кладовищі, в часі відправи панахид над могилами.

Ось так здавалось би, що все добре скінчилося, бо не було на місці ані провокації ані демонстрації. Але з цього всеж таки вийшло карне донесення на о. пароха, яке зробив поліцай до повітового староства, де визначено карно-адміністраційну розправу і засуджено о. пароха за арт. 18. закону про переступства, а саме за нарушення прилюдного порядку, через те, що він відправив панахиду над могилою українських жовнірів, поляглих у польсько-українській війні, на гривну в квоті: 200 зол. або на кару одного тижня арешту, значить засуджено священика за відправу панахиди. Цього орчення не приймив засуджений, а зажадав, щоби передати цю справу окружному судові у Львові.

Шож має в такому випадку піднести оборонець? Передовсім те, що обвинувачений священик відправив панахиду над могилами українських стрільців, похованих у 1919 р., в часі польсько-української війни; що ці могили не є свіжо висипані, але вони стоять на церковному кладовищі від 1919 року, та були щорічно весною відновлювані, та що поліцай не мав права заборонювати церковного Богослуження ані панахиди як церковної відправи, бо це належить виключно до компетенції священика, на підставі конкордату, заключеного польською державою з католицькою церквою в 1925 році, що заручив свободу і ненарушимість церковних відправ, церков, каплиць і кладовищ. А також, щоноторійно відбуваються у нас надгробні панахиди, як легальні обходи, навіть під охороною поліційних органів, — супроти чого не можна посуджувати католицького священика, наче би він відправою панахиди виявив якусь нехіть або легковаження для польської держави.

З цих причин увільнив окружний суд у Львові обв. священика від закиненого йому переступства.

К. Л.

Мирові заходи зліквідувати конфлікт.

ЖЕНЕВА. 7. 12. ПАТ. Авас повідомляє про енерґійні заходи дипльоматичних кол з метою зліквідувати конфлікт між Югославією і Мадярщиною. Представники держав Малої Антанти і балканські держави узгіднили своє становище. Мін. Ляваль учора вечором не скривав, що йому вдасться поладнати справу марсельського вбивства.

Тому засідання Ради Ліги Націй пересунено в останній хвилині на пополудні на прохання мадярського міністра закордонних справ Кані, який приїхав учора до Женеви і бажав переговорювати з деякими членами Ради. Мін. Ляваль був на сніданні з мін. Іденом, Альоїзім, Тітулеску і Руждї Беєм.

Нині передполуднем мін. Каня нараджувався з мін. Альоїзім, Лявалем та Іденом. Одночасно нараджувалися делеґати держав Малої Антанти і балканських держав.

—o—

Реміснича молодь у роковини Марка Вовчка.

Дуже відрадним явищем є те, що провід над нашою жіночою ремісничою молодю спочиває в надзвичайно певних, совісних і дбайливих руках добрих виховників і педагогів. Вони гартують молодий жіночий доріст до боротьби з життям, не забуваючи теж про її духовий корм. Вони ознайомлюють наше жіноче ремісниче покоління з датами нашої історії і цим учать їх святкувати такі дні. Дуже приємно було побачити минулої неділі в салі „Скіб“ у Львові інсценізацію „Інститутки“ Марка Вовчка. (Інсценізація Павлусевича). Звертали загальну увагу костюми. Строї всі виконані у ремісничій школі кооперативи Труд (самими виконавчинями цього вечора) під проводом пані Олесницької. Хоч у народніх строях можна було помітити легкі прогріхи проти стилевости (галицькі фартушки, гуцульська фота замісць плахти), але коли брати на увагу скупі грошеві засоби наших ремісничок — можна твердити, що їх змагання до стилевости було подиву гідне. Особливо видно це було у вставці, в якій виведено „дівич-вечір“ так, як його випроваджували сто літ тому на Україні. На столі видніє правдивий коровай. Квітчали деревце, розчісували молоду, заложили їй вінок — все те ділось при безнастанних народніх приспівах, опісля йшли танці. Хоть сама пєса була дещо за довга — „дівич-вечір“ винагородив терпеливість глядачів. Аматорки-артистки грали і танцювали добре до чого певно причинилась у великій мірі пані Іванна Левицька, їх учителька. Улаштування такого роду імпрез має величезне виховне значіння для жіночої ремісничої молоді.

Меланія Нижанківська.

Два баталіони англійських вояків для басейну Саари.

ЖЕНЕВА, 7. 12. ПАТ. У Лізі Націй переконані, що прихильна відповідь Німеччини на пропозицію мін. Лаваля у справі висилки невтральних міжнародніх збройних відділів до басейну Саари закінчить усякі міжнародні заходи в цій справі. Запевняють, що на прохання уряд В. Британії вишле до басейну Саари 2 баталіони війська Італія вишле карабінерів. Можливо, що Голяндія і Швеція вишлють теж деякі відділи війська.

Демонстрації студентів проти Югославії.

СЕҐЕДІН, 7. 12. ПАТ. Студенти уладили вуличні демонстрації проти Югославії. Нині вранці приїхало з Югославії знову 80 осіб тільки з ручними клунками.

ОФІЦІЯЛЬНИЙ КОМУНІКАТ УРЯДУ ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД, 7. 12. ПАТ. Офіційно повідомляють: У Югославії мешкає 25.000 мадярів, які користають з дозволу уряду у пошукуванні праці. Дозволи відновлює уряд що 3 або 6 місяців. Тепер югославянський уряд відмовив дозволу на дальший побут тому, щоби охоронити своїх робітників і з огляду на внутрішню безпеку. Тому виселено 2.000 осіб і годі говорити про масове виселювання.

ЮГОСЛАВЯНСЬКА СТОРОЖА ПЕРЕХОДИТЬ МАДЯРСЬКИЙ КОРДОН?

СЕҐЕДІН, 7. 12. ПАТ. Мешканці прикордонного села Ресеґа зізнали, що в дні 26. листопада ц. р. 4-ох югославянських вояків з прикордонної сторожі перейшли кордон 300 м. в глибину Мадярщини. Вчора вранці мешканці бачили, нібито, знову двох вояків, що перейшли мадярський кордон 50 м. в глибину території. Одначе дотепер на кордоні не було ніяких сутичок і тому годі привязувати вагу до тих поголосок. Мешканці прикордонних сіл обурені на виселювання мадярів з Югославії.

Тайна орґанізація нац.-соц ял. у Відні

ВІДЕНЬ, 7. 12. ПАТ. Тут відкрили централю націонал-соціялістів, що в дійсності була широко розгалуженою шпигунською орґанізацією, яка передавала Німеччині тайні австрійські документи. Поліція арештувала шефа централі Нідергофа та кілька інших осіб.

—o—

НОВИНКИ

— **Чи дістали Ви вже зразкове число гумористичного журналу ЖОРНА?** Якщо ні, негайно напишіть до Адміністрації, Львів, Ринок 10, а дістанете його негайно враз з поштовою складанкою. Річна передплата тільки 5 зол. „Жорна“ появляються двічі в місяць багато ілюстровані та дуже дотепні.

— **Нові папіроси „Гель“.** Вже є в продажі нові папіроси „Гель“. Ті папіроси, продуковані з тютюну Вірґінія, випустив Польський Тютюневий Монополь для аматорів американських тютюнів. Ціна цих папіросів 7 і пів сот. за штуку, себто 1.50 зол. за пачку, в якій міститься 20 штук.

— **Свято-Академія в честь Юрія Федьковича** відбудеться в неділю, 9. грудня в 12. год. в полудне, в салі Великого Театру. Програма ріжнородна й багата. Промова Б. Лепкого. Хори до слів Федьковича, нові композиції. Рецитації творів Федьковича (Ґеник-Березовський, О. Луцький). Інсценізація хору „Гуляли“, танки, укладу проф. О. Суховерської, виконають учениці її школи. Співає „Львівський Боян“, „Сурма“, „Бандурист“ та хор учениць ґімназії „Р. Ш.“. Всі білети випродані.

— **Пригадуємо,** що в суботу дня 8. грудня в 6-ій годині вечором відбудеться заходом Т-ва Укр. Мист. і АНУМ в салі „Бесіди“ відчит д-ра Михайла Драгана п. н. „Натуралізм, ідеалізм і експресіонізм“. Це буде вступний відчит до дальших відчитів з ділянки новочасного мистецтва, де будуть розяснені поступнево ріжні напрямки в мистецтві, причини їх появи і їх психольоґічне підложа. Для тих, що хочуть зорієнтуватися бодай дещо в мистецьких напрямках відчит дасть багато інструктивного теоретичного і здорового матеріялу. Буде багато добірних ілюстрацій при помочі проєкційного апарату. Вступ за добровільними датками.

— **Український Бюлетен у Парижі,** з дня 30. листопада приносить довшу згадку про смерть М. Грушевського, декларацію диктатора Пкстишева, арештування у комісаріяті справедливости в Києві та інші невеселі новини з Совітського Союзу, про українське життя на Далекому Сході, про ювилей О. Г. Лотоцького, про малярську виставу у Львові і повне видання творів Шевченка, яке почав Український Науковий Інститут.

— **Ревеляційна книжка про Павла Скоропадського.** Кілька днів тому вийшла з друку у Варшаві, накладом п. Модеста Куницького, надзвичайно цікава книжка під назвою „Скоропадщина“. Книжка досить обемиста, має 174 стор., і в цілості присвячена особі Павла Скоропадського, особам його найближчих співробітників та державних діячів періоду гетьманату, характеристиці тодішніх відносин і діяльності Скоропадського на еміграції. Вартість книжки у тому, що вся вона побудована на цитатах з ріжних споминів і творів російських чільних діячів, здебільша близьких особистих знайомих чи навіть приятелів Павла Скоропадського, та на підставі оголошених даних у таких поважних виданнях, як „Іл. Історія України“ Д. Дорошенка, „Історія Української Революції“ Христюка, у „Раді“ з 1919 року і т. п. Тому, що майже весь матеріял, оголошений у тій книжці, широкому українському загалові в Галичині зовсім невідомий, ця книжка для галичан, баламучених всякою несовісною пропаґандою, просто ревеляційна, бо промовляє фактами, яких ніхто не всилі опрокинути. Хиба книжки, що автор підписався псевдонімом: Святослав Доленга. Очевидно, що до тієї книжки ще вернемося, тим більше, що вона напевне викличе великий шум і на довго стане першорядною книжковою ба навіть політичною „сензацією“.

— **Нова міська управа в Дрогобичі.** Дня 6. ц. м. відбулися в Дрогобичі вибори президії та міської ради при участи 30 радних. Президентом Дрогобича вибрано знову Раймунда Яроша, віцепрезидентом д-ра Л. Таненбавма. Асесорами вибрано одноголосно чотири особи: адв. д-ра Степана **Витвицького,** Каз. Осінського, д-ра Йоах. Гавсмана (сіон.) та інж. Стан. Клея. Вибори підлягають ще затвердженню міністерства внутрішніх справ.

— **Озброєння почтових конвоєнтів.** ПАТ повідомляє, що з причини нападів на почтові амбулянси, які трапилися останніми часами, м-ство почт і телеграфів у порозумінні з м-ством внутрішніх справ видало розпорядки, як почтові службовці мають боронитися підчас нападу. М-ство видало вказівки про охорону й користування зброєю почтовців, що доручують грошові посилки. Приготовляють інструкцію для конвоєнтів, які виконують службу при перевозі вартісних почтових посилок, про обережність підчас транспорту і т. д. Щоби належно озброїти конвоєнтів і почтовців, почтові округи й аґенції одержали більші запаси револьверів і пістолів і потрібну скількість муніції.

— **У почтовому уряді Турка н. Стриєм** завели телефонічну та телеграфічну північну службу (від год. 7. до 24.) замість дотеперішньої цілоденної служби.

— **Комуністи перед судом.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові станули маґістер фармації Анна Діша, абсольвент торговельної школи Мордко Кляфтен, студ. політехніки Ап. Авізен, литовець й Озія Румельт, під закидом, що належали до КПЗУ й поширювали комуністичні відозви на Волині. Кляфтена засудили на 6 літ, Румельта на 2 роки. Інших увільнили.

— **Фальшиві леґіоністи.** Як повідомляє „Правда Коломийська“, при верифікації союзу леґіоністів у Коломиї виступило з тої орґанізації аж 40 дотеперішніх членів, що не були леґіоністами. В союзі залишився тепер невеличкий гурток членів.

— **Провокатор перед судом.** Перед коломийським судом мала відбутися розправа проти Петра Синитовича якого прокуратор потягнув до відповідальности за те, що перед поліцією в Березові оскаржив фальшиво чотири особи в належанні до ОУН. Щоби своє донесення управдоподібнити, зладив десять летючок з протидержавними написами, які вложив своїм жертвам до кишені. Взятий на допити провокатор признався, що свідомо оскаржив невинні особи, хотячи приподобатися поліції, щоби не переслідувала його за крадіж, якої допустився. Розправу відложено, бо не явився один зі свідків.

— **Зловживання при війську.** Перед військовим судом у Львові відбулася розправа проти Яна Полошиновича, капітана артилерії та підстаршини Йосифа Борецького, стаціонованих у Станиславові, яких прокуратура обвинуватила в зловживаннях опалом на шкоду полку. Полошиновича засуджено на 3 місяці вязниці, а Борецького на 3 місяці твердині.

— **Львівська хроніка.** Поготівлю ратункової стації кликали 6. ц. м. аж у пятьох випадках самовбивств. — На шинах біля товарового двірця положилися в самовбивчому намірі 24-літна Софія Рукавець, напившись наперед якоїсь отруї. Її усунено заздалегідь і відставлено до шпиталю. — Злодії вкрали в заведенні сиріт при вул. Кадетській 8 плащів, 4 одяги, 3 пари штанів вартости 380 зол. — Із ждальні лікаря д-ра Вол. Бабія при вул. Гетьманській 8 вкрала якась жінка футро Марії Грицової. — Видалений з ресторану Лінтнера робітник Біловус вибив шибу вартости 800 зол. у згаданому ресторані, коли йому відмовилися дати залеглу платню. — При вул. Сикстуській, де тепер є стара камениця ПКО, побудують величезний будинок-хмародер.

— **Фальшівники монет.** Перед тернопільським судом присяжних відбулася розправа проти 17-літнього парубка Василя Пачошинського і 20-літнього Ярослава Котового з Кутковець. Першому закинено, що підробив 5 штук 50-грошівок і хотів пустити їх в обіг, другому, що теж хотів пустити в обіг одну фальшиву 50-грошівку. Судді присяжні потвердили їхню вину і трибунал засудив Пачошинського на кару 2-літньої а Котового на 7-місячну вязницю з припиненням кари на 3 роки.

— **Автобусова катастрофа склалася** на дорозі Коломия-Цінева. На вид автобуса сполошилися селянські коні, а тоді шофер, щоб оминути фіру, скрутив на бік і автобус упав у рів. Сила упадку була така велика, що одна стіна автобусу розбилася в дребезги, причому пасажир Герман Штайнколь, купець з Городенки, тяжко потовкся. Інші пасажири вийшли з катастрофи цілі.

— **Краєва хроніка.** В Перемишлі появилися у великій скількости старі австрійські срібні гульдени, які ошуканці пустили як 5-золотівки, бо зовсім до них подібні. — У жовківському повіті поліція зліквідувала комуністичну ячейку. Проводила ячейкою жінка. Арештованих відставили до карного суду у Львові. — На Різдво приїде до Ворохти гурток німецьких спортовців на лещатарський курс. — У Коломиї абоненти електричного струму дістануть годинники, які обраховуватимуть скількість зужитої електрики. Досі платили готівково. — З Перемишля відставили в кайданах 22 вязнів до Ряшева, бо перемиська вязниця може завалитися.

— **Париж приготовляється до вистави.** Париж приготовляеється до міжнародньої вистави у 1937 р. Кілька дільниць зовсім змінить свій вигляд, бо їх перебудують. Палату „Трокадеро", що залишилась досі з вистави 1878 р. хотіли спершу знищити, але її залишать, тільки закриють. Щоб не паралізувати нормального руху міста, в околиці міста Єна вибудують підземельний тунель для авт. Біля Айфлевої вежі вибудують палату на 350 м. завдовшки і 100 м. завширшки. Вся вистава буде розміщена в околиці Айфлевої вежі і Трокадера.

— **Ріжні вістки.** Уповноваженим при нар. совіті в Україні призначив „совнарком" СССР. А. М. Петровського на місце Калинин. — У Берліні почінають будувати величезну салю „Дайтчлянд Галле", що помістить 60.000 осіб.— У Брюсселі помер у 60-ім р. життя бельгійський дослідник підбігунових країн барон Адрієн Герляш. — Один визначний англійський ювелір заявив, що всіх брилянтів у світі є приблизно 10 тон. — Найбільший льос на державній еспнській льотерії 500.000 пезет виграв багатий землевласник Кастельльос, що негайно дарував усім своїм довжникам довги, зробив бенкет для своїх робітників і дав 100.000 на добродійні цілі. Мексиканський уряд почав енергійну боротьбу з касинами гри, переміняючи деякі на шпиталі. — Занедужали славевий винахідник Марконі і франц. письменник Поль Бурже. — В Амстердамі заарештували двох міжнародних фальшівників банкнотів, що мали своїх спільників у Льондоні і Парижі. — Мадярський уряд призначив окремий великий фонд, щоб залісити за 15 літ 139.000 моргів. — На залізничій лінії Фльоренція-Кюозі наїхав потяг у тунелю на 5 робітників, що закладали каблі. Всі згинули на місці.

— **Де була могила Аттилі.** Мадяри від довгих літ вели довгі суперечки про те, де находилась могила славного короля гунів Аттилі. Саме тепер маляр Торбагі-Новак зробив нові досліди на підставі давніх малюнків, де була зображена ця могила і ствердив, що вона находилась біля міста Фелегігаза.

— **Ровери для шкільної молоді.** Шкільна влада в Англії видала розпорядок на основі якого громади, що не мають власних шкіл, мусять купити за громадські гроші ровери всім дітям, які ходять до далеких шкіл.

— **Памятник для чотирьох президентів.** У південній Дакоті працюють уже 7-ий рік над велитенським памятником для чотирьох американських президентів: Вашингтона, Джеферсона, Лінкольна і Рузвельта. Бюсти всіх чотирьох будуть вирізьблені в скелі розміром по 230 стіп кожний. Кожний ґудзик на блюзі Вашингтона буде на 6 стіп завбільшки. Робітники спочатку розривають граніт динамітом, а потім значать загальні риси обличча, під проводом різьбаря Борглюма. Є це спроба дорівняти величною памятникам давнього Єгипту.

— **Сміливий журнал.** У Берліні появився новий сатиричний журнал „Ми добровольці 1914 р.", що відразу в 1-ому числі різко нападає на теперішне урядництво, яке обороняє уряд смішними засобами. Журнал покликується на Совіти, що там критика і сатира деяких суспільних форм у гумористичній пресі дозволене (нехай би попробували сміятись з того, що вдумав в уряді!). Журнал заявляє, що виходить за дозволом Гітлера і має обіцяну підтримку міністерства райхсвери. Характеристичне те, що жоден німецький часопис не помістив досі згадки про цей новий журнал не знаючи на яку ногу стати.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Успокоєння.

Богу дякувати минув сакраментальний місяць листопад, а то булиб українці повагризалися. Прийшов грудень, місяць імпрез, відчитів, Андрея, Миколая та підготовки до свят і люди помітно вспокоїлися. Вчора я бачив уже двох усміхнених земляків, як попід руки взявшись, ішли кудись. Не чути було про що любенько балакали, але все таки добігли до мене деякі слова.

— Брате — кидав один.

— Друзяко — казав другий.

А ще недавно, може тому тижнів два, не більше, чув я цілу їхню балачку.

— Ви? Такий непотріб?! — визвірювався один.

— Я! Такий непотріб, як кажете... Але ще придамся Україні! Бо, хоч непотріб, постараюся звільнити її від такого „потребника", як ви.

Заносилося на рукопашню, але присутні перешкодили. Оба вороги понесли до редакцій допис „про одного шкідника на народній ниві", на щастя так зле написані, що редакції не прийняли.

На щастя для загалу і для них самих. Не зійшлись би так швидко після того. Хто зна, чи не треба булоб ждати аж до свят!..

А так — скінчилося на кількох соковитих фразах у чотири очі, в десять вух і в двацять язиків, найдалі два тижні після словного двобою.

Тепер ідуть запопід руку і „братають" та „друзякають" аж любо.

Направду не треба занадто трагічно брати листопадові випади. Я вже писав про це і ще неодин після мене напише: місяць листопад — найбільше бурхливий у нашім публичнім і приватнім житті. Кожна душа, що любить згоду в семействі, віддихає з полекшею, як мине врешті і той місяць, як настане грудень, спокійний діловий і згідливий.

Ще в перших днях грудня не зовсім тихо. Людська психіка — не календар і не може так раптово угомкатись. Десь-не-десь ще спалахне полумя задиркуватости, малконтентства, критикоманії, опонентства, але швидко погасає. Замало кисню у воздусі, а ніхто не дує.

Ясна річ, що цілковитого спокою ніколи нема. Не то в грудні, але навіть у січні, коли, як відомо всім греко-католикам, приходить і Різдво і Новий Рік і Йордан — свята, що від віків пропагують згідливість, любов та мир.

Є люди, яким цілого року мало на „поправу" суспільности, „санацію" відносин і тим подібні особисті та неособисті зачіпки.

„От них-же первий єсьм аз".

Але я маю таку умову з „Ділом".

От них-же другий є той, хто забуває, що провідував тому рік.

От них-же третій — той, хто робив колись сяк, а нині бє подібних тоді до себе.

Наприклад: Був редактором якогось часопису і казав приймати статті про користи з курення і пиття, а нині, коли вже редактором не є, обурюється на поміщення анонсу неукраїнської фірми.

На таких ніякий місяць не має успокоюючого впливу.

Галактіон Чіпка.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Театральна анкета в Станиславові. З ініціятиви Драматичної Студії при „Молодій Громаді" відбулася в мин. неділю анкета в справі відсвяткування 70-ліття українського театру (правдоподібно в січні 1935). На запрошених 50 станиславівських товариств та організацій було заступлених на анкеті лиш 19. І тому зараз на початку анкети виринуло питання, чи зібрані мають право рішати, коли більшість не прийшла? Всі бесідники висказались за правом рішати, бо „треба врешті зігнорувати тих, які нас ігнорують, які спиняють і відтягаються від праці" — як це слушно зазначив д-р Хмилевський. З черги представив зібраним дир. Вісневський ціль анкети, а саме відсвяткування 70-ліття українського театру й заснування постійного аматорського гуртка, який заповнив би ту велику прогалину в нашому місті, що витворилась з тою хвилиною як театр ім. Тобілевича мусів з життєвих конечностей перемінитися в мандрівний театр. По тому короткому виясненні дир. Вісневського почалась дискусія. Всі промовці однодушно висловились за відсвяткуванням 70-ліття театру. Не погоджувались всі тільки щодо програми. Одні висказувались за тим, щоби влаштувати академію в полудне й виставу ввечір (академія головно для села, вистава для міста), інші передбачували неуспіх такої програми і пропонували, щоби в програму свята ввійшла лиш відповідна вистава з відповідним рефератом без академії. По довгій і безпотрібній дискусії передано справу програми комітетові, до якого увійшли, крім Драм. Студії як ініціятора свята, ще п. Рублева, д-р Грушкевич і п. Сілтовський. Слід побажати Драм. Студії якнайкращих успіхів у започаткуванні на станиславівському ґрунті, чи краще — як це зазначив д-р Грушкевич — у продовжуванні перерваної на хвилинку сімдесятьлітньої театральної нитки. Може вдасться Драм. Студії своїм високим рівнем, якого від Драм. Студії домагався прок. Онуферко, зацікавити громадянство театральним мистецтвом, яким воно мало цікавиться, як взагалі й іншими ділянками нашого життя. Драм. Студ. мусить здати собі також справу з того, що стає перед дуже важким завданням, що буде стрічатися з більшими й меншими перепонами свого громадянства; та це не повинно й не може її вражувати, а навпаки: додавати енергії до розбуджування життя, розбивання заскорузлости й байдужости в громадянстві. Зате поможуть Студії у праці всі ті, що розуміють величезне значіння рідного театру. **Б. Л.**

Виказ жертв

зложених на українських воєнних вдів і сиріт по членах УГА від 1. Х. — 31. XI. 1934 р.:

60 зол.: Центросоюз, Львів; 34.60 зол.: Український Нар. Банк, Збараж; 30 зол.: Маслосоюз, Львів; по 25 зол.: Дністер, Земельний Банк Гіпот., Львів; 12 зол.: церква, Залізці Нові; по 10 зол.: Ос. Янович, Борщів, церква Кам'янка Струм., Народня Гостинниця, Союз Українських Купців і Промисловців, Союз Власників Реальностей, Львів; по 8 зол.: парох. уряд Бережани і Збараж; 7 зол.: сен. О. Кисілевська, Коломия, зб.; по 6 зол.: д-р Т. Соневицький, Ст. Самбір, О. і М. Рибачуки, Сувалки, Теод. Котис, Ходорів, проф. М. Чубатий, І. Падіва, Львів, М. Борковська, Ваневичі, М. Маринович, Селиська, Т. Барусевич, Сосновець, пар. уряд Підлисе, о. М. Білецький, Пацьків, Вигода, І. Бодн.. Тернопіль; по 5 зол.: І. Бунда, о. С. Рудь, Львів, Л. і Е. Снежкевичі, Руджи, А. Залеська, Луцьк, кооп. Зоря, Судова Вишня, А. Кушнич, Ходорів, М. Тимкова, Жабє, О. Коссик, Познань, пар. Ульвівок, Товсте і Перелільниця, І. Логінський, Сколе, Ф. Майстер, Варшава, О. Зятик, Золочів, О. Стефанович, Самбір, А. Жуковський, Підволочиська, Д-р Т. Гвоздецький, Липиця Дол., Філія Союзу Українок Белз, о. М. Гулей Білоголови, В. Горонович Скальмежице Нові, Е. Шмидова Самбір, Ю. Клецан Підлністряни; 5.60 зол.: о. Я. Школьник Чиликів, 5.47 зол.: пар. уряд Лежахів, 5,20 зол.: пар. уряд зб. в Пукеничах, 5.10 зол.: учит. П. Дамілас, Будзанів; по 4.40 зол.: о. М. Коритко зб. Холоїв, церква Усте Зелене; по 4 зол.: Д-р Р. Могильницький Рівне, церква Пацьків Вигода, о. І. Чолган, Іване Пусте; по 3.50 зол.: пар. ур. Стільсько, церква Пнів; по 3 зол.: о. Д-р В. Левицький Перемишль, о. М. Жарський Устрики Дол., емер. Д. Красножон Тисьмениця, І. Мельник Бельсько, учит. Д. Стасів Олькуш, М. Блавацька Бібрка, К. Шляховський Ланьцут, інж. С. Попович Варшава, о. І. Жовтанецький Суходіл, церква зб. Криве, І. Шкірко Верхня, м-р. В. Стецура, Краків, о. Ю. Мелимука Черчелиця; по 2,50 зол.: І. Дочило Стариська, С. Савула Лісько; по 2 зол.: П. Тичинський Львів, В. Петрикович Бучач, Д-р В. Кіндрачук Ланьцут, Л. Дякова Немирів, М. Кульчицький Крушельниця, Д. Н. Думка проф. Новгородок, о. Т. Пиндус, Зелена, М. Ганиський Залішики, М. Фірмажук Снятин, Коопер. Союз Зборів, С. Котис Перемишль, Д-р П. Таращук Збараж, Т. Сімків Станькова, ем. учит. З. Марак Целентіики, М. Кішакевич Рашів, ем. суд. І. Туркевич Самбір, о. П. Коцюбинський Трибухівці, В. Устиянович Головецько, Г. Матвійчук Шипівці, ем. надконтр. пошт. С. Левицький Броди, Т. Будзиновський Лісько, М. Чапранський Журавно, Ю. Федевич Черкова, А. Іваночко Вадовичі Дол., А. Занько Кристинопіль, І. Брусак Радимно, ем. упр. шк. В. Лонич Коломия, ем. суд. П. Когут Рогатин, о. В. Венгринович Ваневичі, О. Микласевич Стрий, С. Сохоцька Сосновець, суд. Д. Кондрацький Прухник, В. Гнатевич Тудорковичі; по 1.50 зол.: о. Гр. Панчишин Гологори, В. Боднар Крилос; по 1 зол.: Т. Кіценюк Стижинець, о. С. Коліда Лютовиська, Т. Гаова Липина, С. Гандзюк Лубна, уч. І. Білоус Кулявка, о. О. Боярський Новосілка Кост., М. Брикайло Калобна, Ф. Кобилянський Пороги, М. Фещук Вадовичі Гор., О. Остапчук Кривеньке, Д. Мороз Жидачів, А. Добрянський Волосянка Вел., о. Я. Мурович Нестаничі, П. Особа Людвиківка, Е. Базник Вронів, С. Лотоцький Піотрків Триб., о. В. Грицай Підлюте, учит. А. Василик Горожанна Вел., учит. В. Лазорко Сілець, В. Блюй Перемишль, о. В. Харина Знесіння, о. Голунько Львів; 0.50 зол.: Т. Мельничук Тернопіль.

Усім Вп. П. Жертводавцям складає цією дорогою щиру подяку

Управа Товариства Український Фонд Воєнних Вдовиць і Сиріт. Львів, Потоцького 48.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Кооператива „Український Театр", Український Нар Театр ім. Тобілевича Скала н/Збр.

8. XII. Княжна чардаша.
9. XII Залізна Острога.
10. XII. Сладковмець.

Театр гратиме від 13. XII. — 16. XII. п. р. в Чорткові.

Великий Міський Театр.

Субота, 8. XII. год. 3·30 попол (Казка) „Дванацять годин пригод".

Субота, 8. XII. год. 7·30 веч „Роскішна дівчина".

Неділя, 9. XII. год. 3·30 поп. „Чужа дитина". Ціни найнижчі.

Неділя, 9. XII. год 7·30 веч. „Роскішна дівчина".

Театр Ріжнородностей.

Субота, 8. XII. год. 7·30 веч „Музичні іграшки".

Неділя, 9. XII. год. 7:30 веч. „Музичні іграшки".

Кіна.

АПОЛЬО: „Каріока" (Дольорес дель Ріо).

АТЛЯНТИК: „Маскарада".

ВАНДА: „Мадярське кохання".

ГРАЖИНА: „Жінка на одну ніч" та виступ балалайкового хору.

КАСІНО: „Створена до цілування" Жан Гарльов).

КОЛІСЕЙ: „Все це жарт", ревія: „Фронтом до Сонішної вулиці".

КОПЕРНИК: „Весняна парада" (Франціска Гааль).

МАРУСЕНЬКА: „І щож далі, сіра людино?" ревія: „Від Оберка до Каріоки".

МІРАЖ: „Кво вадіс".

МУЗА: „Сини пустині".

ПАЛЯС: „Піснею я завойовую світ".

ПАН: „Ці два, ця третя й четвертий я рогами", „Казанова" (Мозжухин).

ПАСАЖ: „Пімста д-ра Фуманчу" та ревія.

РАЙ: „Пісенькар Варшави" (Е. Бодо).

СВІТ: „Заборонена мельодія" з Джозе Мохікою та „Білий слід".

СОНЦЕ: „Син джунглів".

СТИЛЕВЕ: „Що мій чоловік робить у ночі", ревія: „Гуртівня гумору".

УТІХА: „Сьогодні живемо!" й ревія.

ХИМЕРА: „Тигр убивник".

Закордонне радіо.

Субота, 8. грудня 1934.

Льондон (342,1) 21·30 „Кармен" оп. Бізета. **Відень** (506,8) 8·35 Літург. пісні, 11·00 Оп. музика, 18·00, 18·25 Пісоньки, 20·30 „Кінстлерблют" оп Айзлера, **Братислава** (298,8) 9·25 Словацькі пісні, 19·00 Концерт, 19·05 „Миколаєві заручини" оп. Косталя. **Прага** (470,2) 9·15 Рос. хор, **Вежа Айфля** (1389) 20·30 Театр. веч р. **Париж** (1648) 13·00 Симф. концерт, 16·00 Для дітей, 21·00 „Сукруф" оп. Пляккета, **Берлін** (356,7) 16·00 Популярна й легка муз., 0·30 День солідарности (промова мін. Гебельса), **Франкфурт** (251) 12·00 Концерт, **Кельн** (455,9) 19·30 Сарські пісоньки, **Штутгарт** (522,6) 10·45 Пісні Гегера та Кнаба, 11·05 Форт. твори Ліста, 1·00 Нічна музика, Садко (тенор). **Будапешт** (550.5) 12·30 Концерт оп. орхестри, 14·00 Циг. музика, **Мілано** (368,6) 13·00, 17·10 Легка й танк. музика, **Рим** (420,8) 20·45 „Ріголето" оп. Вердія.

Неділя, 9. грудня 1934.

Відень (506 8) 11·20 Скрипкова соната ф-дур Гріга, 11·50 Посмертна симфонія с-дур Шуберта, 12·40, 15·55 Концерт, 20·00 Нар. песа Анценгрубера, 22·00 Два фортепяни, **Братислава** (298,8) 19·20 Слов пісні, 19·45 Слов. поезія, **Брно** (325,4) 19·20 „Що робить Анета?" оп. Вайнбергера, **Прага** (470,2) 9·05 Сольо на арфі, 11·00 Квартет, 15·00 „Цілунок" оп. Сметани, **Копенгаген** (255,1) 15·25 „Дочка полку" оп. Доніцетія, 22·20 Скрипка, **Париж** (1648) 16·00 Симф. концерт, **Атльона** (531) 23·30 Спів, **Білгород** (437,3) 15·30 Пісоньки, 20·30 Скрипка, **Любляна** (569,3) 16·30 Спів і гітара, **Берлін** (356,7) 14·15 Квінтет на два обої, 20·00 Легка музика. **Кельн** (455,9) 12·00 Нар. танки, 18·25 Муз. казки, **Ляйпціг** (38 ,2) 11·30 Кантата Баха „Іх ге унд зухе міт Ферлянген", 13·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 12·30 Циг. музика, 17·50, 21·40 Концерт, 21·00 Вечір пісень Марії Базілідес, **Мілано** (368,6) 20·45 Вечір опер, **Рим** (420,8) 17·00 Симф. концерт, 20·45 Веч. концерт.

Львівське радіо.

Субота, 8. грудня 1934.

9·00 Раншня авдиція, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольогічні вістки, 12·05 Як боремося за наші ідеї, 12·15 Музичний поранок; у перерві около години 13·10—13·15 У країні руїн, ярів і кукурудзи, 14·00 Старі вальси та популярні пісоньки з гр. пл., 15·00 Чвертьгодина хліборобки, 15·15, 15·35 Гр. пл., 15·25 Гутірка, 15·45 Нові раси та породи в людей, звірів і ростин, 16·00 Найновіші гр. пл., 16·30 Весела авдиція для дітей, 17·00 Музика до танку, 17·50 Мистецькі подарки, 18·00 Сільський фейлетон, 18·10 Сільва рерум, реперт. театрів, 18·15 Віольончеля, фортепян, 18·45 Серед увязнених бактерій. 19·00 Спів у супр. форт., 19·20 Нисечно біля Варшави, 19·30 Концерт ревельсерів, 19·50, 19·56 Спорт вістки, 20·00 Концерт симф. орх., спів (Мосочи, бас), 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Симф. твори Сібеліюса, 21·45 Чи та що надавати з літератури через мікрофон, 22·00 Реклям. концерт, 22·15 Ялинковий концерт (гр. пл.). 22·40 Арії та пісні в супр. форт., 23·05 Льожа Гаумлинців, 23·35, 0·00—1·00 Танк. музика.

Неділя, 9. грудня 1934.

9·00 Ран. авд., 9·07 Руханка. 9·23, 9·40 Ран. муз. з гр. пл., 9·50 Хвилинка господинь, 10·57 Сигн. часу, 12·03 Метеород. вістки, 12·05 Сільва рерум. 12·10 Театр. реперт. 14·00, Концерт орх. манд., 15·00 Споживання баранини умовиною успіху годівельної праці, 15·15 Ксильофонові твори на гр. пл., 15·25 Огляд ринків рільн. продуктів. 15·35 Пісоньки з гр. пл., 15·45 Хліборобська скринька, 16·00 Цяночка з вісконечка (фрагм. повісти Деотими), 16·20 Віольончеля, фортепян. 16·40 Для старших дітей Переказ про золоту качку. 17·00 Нар. мотиви в музиці (Аргасінська, пісні; форт., скр.), 17·50 Нова теорія мистецтва, 18·00 Театр Уяви: Кримінальна повість (гротеска Камі), 18·45 Апухтінові вихованці. 19·00 Рел. концерт із кост. Єлисавети у Львові (хори, орг.), 19·50 Актуальн. фейл., 20·00 Популярний концерт (симф. орх; Бендер, бас). 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 На веселій льв. хвилі, 21·30 Спорт., вістки, 21·45 Почт.-техн. скринька. 22·00 Реклям. концерт, 22·15 Авд.: Від памятника до памятника, 22·30 „Гольдбергові варіяції" Баха (гр. пл.), 23·05 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·28·50 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·25, Париж 34·93, Берлін 213·00, Цюріх 171·75, Голяндія 358·40, Прага без трансакцій, Італія 45·23, Нюйорк кабель 5·29·25, Нюйорк чеки 5·29 7/8.

Золото: Долари 8·91—8·93, Франки фр. 34·20—34·60 Дукати 81·50—82·00, Корони 35·80—36·30, Рублі 45·30—46·30.

Срібло: Корони 0·30, рублі 1·20, фльорени 0·70.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

	від — до	від — до
Пшениця одноц.	16·50—16·75	18·00—18·25
Пшениця збірна	15·50—15·75	17·00—17·25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 7. грудня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового	2·60 зол.
1 л. молока	0·18 „
1 л. сметани	0·70 „
1 к. яєць	4·15 „

Пастеризоване молоко в доставою до дому у Львові і літра 26 сот.

Тенденція на масло звишкова, на молоко, сметану і яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що в грудні п. р. платить до відкликання своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові (вул. Б. Гловацького 23):

Курочки молоді	I. кл.	за 1 кг.	0·93	зол.
Когутики мол.	I. „	„	0·85	„
Качки	I. „	„	0·85	„
Пантарки	I. „	„	1·—	„

Індиків і гусей не приймає. Також не приймає курей, качок і пантарок II. кл.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

Згідно з вимогами § 49 точка 2. обовязуючого статуту Т-ва Рідна Школа. проголошуємо:

Звичайний Загальний Зїзд Рідної Школи

Українського Педагогічного Товариства, що відбудеться у Львові, дня 25. грудня 1934 р. (второк у салі Ремісничої Палати при Стрілецькій площі ч. 8. (Доїзд з головного двірця трамваєм „1" до Ринку, або „5" до Краківської площі, або „8" з Личаківського двірця до Ринку, або з двірця „Підзамча" трамваєм „5" або „9" до Краківської площі),

ДЕННИЙ ПОРЯДОК:

1) Відкриття Загального Зїзду й відчитання обовязуючого правильника;
2) провірка протоколу останнього Загального Зїзду Р. Ш.;
3) Звідомлення Головної Управи Р. Ш. з діяльности за адм рік т. є за час від 1. вересня 1933 до 31. серпня 1934., про стан шкільництва Р. Ш., про організаційні справи, підприємства Р. Ш., касове й біляисове замкнення,
4) звіт Контрольної Комісії та рішення у справі абсолюторії Головній Управі Р. Ш.;
5) реферат: нові програми навчання у звязку з реформою шкільництва зі спеціяльною увагою українознавства;
6) дискусія над звітами й рефератом;
7) вибір Комісії - Матки для намічення кандидатів до управних органів Р. Ш.;
8) вибір а) голови Т-ва (§ 43). б) 18 членів Головної Управи і 6 членів на їхніх заступників (§ 42), в) 5 членів Контрольної Комісії і 2 їхніх заступників (§ 45), г) 5 членів Розсемного Суду (§ 47);
9) рішення про висоту членської вкладки;
10) евентуалія.

Початок Загального Зїзду 9. год. рано.

Якби в 9. годині рано не було на салі вимаганого статутом числа делегатів (100), то в 10. год. передполуднем почнуться наради Загального Зїзду Р. Ш. в тій самій салі і з тим самим денним порядком без огляду на число приявних відпоручників (§ 52 стат.)

Наради, реферати та дискусія будуть відбуватися в українській мові.

Право участи з рішаючим голосом мають відпоручники Кружків Р. Ш. вибрані Загальними Зборами дотичного Кружка (§ 26 уст. 4) по одному відпоручникові від Ради уконституованих Повітових Союзів Кружків (§ 50); на кожних 50 членів Кружка припадає один відпоручник. Кожних 25 членів нової 50-ки вважається за повну пятьдесятку. Кружок може мати найбільше 15. делегатів, а найменше одного (§ 26 і 50 статуту). Тільки ті громадяни будуть як делегати Кружків Р. Ш. допущені на салю нарад що їх Кружок Р. Ш. зголосить Головній Управі на письмі до 10-го грудня 1934. Делегати понад те число, що приписує згадувана постанова статуту будуть скреслені. Вони зможуть війти на салю хіба як гості.

Відпоручники являються з уповноваженнями від свого Кружка на письмі (§ 26). Передача уповноваження на іншу особу недозволена.

Як гості можуть бути приявні — наскільки на салі стане місця — тільки ті члени РШ., що викажуться особовою легітимацією Рідної Школи. Про місце для гостей рішають впорядчики Головної Управи.

Тому, що провірка повновластей делегатів забирає багато часу, делегати повинні по змові явитися вчасно в льокалі Загального Зїзду.

В год. 8·30 рано відправиться в церкві св. Спаса при вул. Краківській Богослуження за померлих членів РШ.

966 Головна Управа „Рідної Школи".

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0·35
„ одношпальтовий в тексті і новинках . . „ 0·60
„ „ на першій сторінці . . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0·15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 480·—
„ „ 1/2 . . . . . . „ 250·—
„ „ 1/4 . . . . . . „ 130·—
„ „ 1/8 . . . . . . „ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.